

КОНЦЕПЦІЯ

цільової науково-технічної програми НАН України
«Дослідження і розробки з проблем підвищення обороноздатності
і безпеки держави» на 2015–2017 роки

Кабінет Міністрів України на виконання Указу Президента України від 24.12.2014 № 953 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 грудня 2014 року «Про ресурсне забезпечення сектору безпеки і оборони України у 2015 році» дорученням від 31.12.2014 № 47699/1/1-14 зобов'язав міністерства і відомства, у тому числі Національну академію наук України, вжити заходів щодо розроблення і впровадження нових технологій, підготовки виробництва та створення нових виробничих потужностей для виробництва озброєння і військової техніки для потреб Збройних Сил України та інших військових формувань.

1. Загальна характеристика стану проблеми

Національна академія наук України має значний досвід виконання завдань держави з питань науково-технічного розвитку оборонно-промислового комплексу (далі – ОПК) щодо створення сучасних та модернізації існуючих зразків озброєння, військової та спеціальної техніки. Наприкінці 80-х – початку 90-х років минулого століття більше половини бюджету Академії складали кошти від виконання робіт з госпдоговірної тематики в зазначеній галузі, в тому числі робіт з фундаментальних і прикладних досліджень в інтересах оборони і безпеки держави.

НАН України і сьогодні має висококваліфіковані науково-технічні кадри і сучасні наукові прилади і обладнання для проведення досліджень, спрямованих на розвиток ОПК України. Також Академія не втратила традиційні зв'язки і активно співпрацює з державними науково-виробничими комплексами, зокрема КБ «Південне», АТ «Мотор Січ», ДП «Антонов», КП СПБ «Арсенал», ЦКБ «Ритм», «Зоря – Машпроект» та ін.

НАН України згідно з пунктом 3.7 Плану реалізації Концепції розвитку Національної академії наук України на 2014-2023 роки, затвердженого постановою Президії НАН України від 07.05.2014

№ 107, провела інвентаризацію розробок і технологій подвійного призначення та підготувала пропозиції щодо їх доопрацювання та використання в інтересах ОПК.

В результаті було сформовано перелік розробок і технологій подвійного використання, які установи НАН України підготували до впровадження або вже частково впровадили на підприємствах та організаціях України. Також були підготовлені пропозиції щодо замовлень (завдань) на здійснення прикладних розробок та створення технологій, що протягом 1-2 років можуть бути здійснені в інтересах ОПК.

Національна академія наук України постановою Президії НАН України від 28.04.2015 № 14 прийняла рішення щодо започаткування з 2015 року цільової науково-технічної програми НАН України «Дослідження і розробки з проблем підвищення обороноздатності і безпеки держави» (далі – Програма).

2. Мета Програми

Метою Програми є виконання наукових та науково-технічних проектів НАН України, впровадження результатів яких на підприємствах ОПК України сприятиме підвищенню обороноздатності держави та її безпеки (далі – проекти).

3. Шляхи реалізації Програми

Програма передбачає підтримку досліджень і розробок установ НАН України в інтересах підприємств ОПК та міністерств і відомств України, які зацікавлені в подальшому впровадженні результатів цих досліджень і розробок.

Програма формується на конкурсній основі Координаційною радою цільової науково-технічної програми НАН України «Дослідження і розробки з проблем підвищення обороноздатності і безпеки держави» (далі – Координаційна рада).

Отримані результати наукових та науково-технічних проектів за дозволом відповідних державних органів передаються для впровадження на підприємства ОПК або відповідним міністерствам і відомствам України у встановленому порядку.

4. Тематика замовлення за Програмою

Тематика замовлення складається з наукових та науково-технічних проектів, спрямованих на модернізацію та розвиток ОПК, підвищення безпеки держави, розробку проектів нормативно-правових документів для відповідних центральних органів виконавчої влади у цій сфері.

5. Терміни та етапи виконання Програми

Термін виконання Програми 2015–2017 роки.

По завершенню виконання Програми Президія НАН України заслуховує звіт Координаційної ради та приймає рішення щодо доцільності продовження Програми.

Термін виконання проектів Програми становить 1-2 роки. Результатом їх виконання мають бути конкретні розробки (технології) та експериментальні зразки, готові до впровадження. У разі затвердження проекту на дворічний термін виконання проекту здійснюється в два етапи (на кожний рік визначається окремий етап).

Укладання договорів з виконавцями робіт за Програмою здійснюється щорічно, виходячи з затверджених обсягів бюджетного фінансування НАН України на виконання Програми.

6. Порядок формування та виконання проектів Програми

Порядок формування та виконання проектів Програми визначається Положенням про порядок конкурсного відбору та виконання проектів установ НАН України за цільовою науково-технічною програмою НАН України «Дослідження і розробки з проблем підвищення обороноздатності і безпеки держави» (далі – Положення).

Програма передбачає її щорічне оновлення. Процес оновлення забезпечується Координаційною радою шляхом щорічного відбору на конкурсних засадах нових проектів Програми, контролем за їх виконанням та завершенням проектів.

Координаційна рада згідно з Положенням щорічно готує пропозиції щодо переліку наукових та науково-технічних проектів Програми для затвердження Президією НАН України.

З метою уникнення дублювання тематики та ефективного використання фінансових ресурсів Координаційна рада залучає до роботи з формування, контролю за виконанням проектів Програми крім членів самої Координаційної ради також представників установ НАН України та, у разі необхідності, фахівців інших міністерств і відомств.

Відбір установ-виконавців завдань Програми здійснюється Координаційною радою з урахуванням наявності у виконавців попереднього досвіду роботи, науково-технічного потенціалу та необхідної експериментальної і дослідно-виробничої бази.

Президія НАН України відповідно до Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в НАН України, затвердженого постановою Президії НАН України від 13.04.2011 № 111, та Положення за поданням Координаційної ради затверджує перелік проектів Програми на черговий рік та укладає відповідні договори з установами-виконавцями цих робіт.

З метою напрацювання пропозицій щодо впровадження виконаних за Програмою розробок на підприємствах ОПК Координаційна рада щорічно формує і подає на затвердження Президії НАН України склад комісій з приймання завершених робіт.

7. Фінансування робіт

Фінансування робіт за Програмою здійснюється за рахунок передбачених НАН України видатків Державного бюджету України за кодом бюджетної класифікації 6541030 «Фундаментальні дослідження, прикладні наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури та наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності наукових бібліотек». Обсяг щорічного фінансування Програми визначається Президією НАН України.

Можлива також участь партнерів у додатковому фінансуванні проектів.

8. Очікувані результати

У результаті виконання Програми буде забезпечено:

- створення науково-технічної продукції для модернізації та розширення функціональних можливостей підприємств ОПК в забезпеченні Збройних Сил України та інших військових формувань озброєнням, військовою та спеціальною технікою, підвищення безпеки держави;
- підготовку пропозицій щодо розробки проектів нормативно-правових документів для відповідних центральних органів виконавчої влади у сфері оборонно-промислового комплексу та безпеки держави.

В.о.головного вченого секретаря
Національної академії наук України
член-кореспондент НАН України

В.Л.Богданов